

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. การทำหน้าที่เผยแผ่ธรรมะเพื่ออบรมบ่มเพาะศีลธรรมให้กับพุทธศาสนิกชน ของ พระสงฆ์ผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรนักเผยแผ่ธรรมะทางวิทยุกระจายเสียง
2. การได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงเพื่อเผยแผ่ธรรมะให้กับ พุทธศาสนิกชนของพระสงฆ์ผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรนักเผยแผ่ธรรมะทางวิทยุกระจายเสียง
3. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากสื่อวิทยุกระจายเสียงในการเผยแผ่ธรรมะ ของ พระสงฆ์ผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรนักเผยแผ่ธรรมะทางวิทยุกระจายเสียง

การวิจัยนี้ได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และระเบียบวิธี วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำเสนอข้อมูล ด้วยวิธีพรรณนา (Descriptive) และเก็บข้อมูลเชิงสำรวจ จากกลุ่มตัวอย่างพระสงฆ์จำนวน 230 รูป เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. พระสงฆ์ส่วนใหญ่บวชมาแล้ว มากกว่า 9 พรรษา โดยได้ศึกษาในระดับเปรียญธรรม 1-3 และธรรมะศึกษาชั้นเอก สำหรับการศึกษาทางโลกพระสงฆ์ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับ ปริญญาตรี
2. พระสงฆ์ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า การเผยแผ่ธรรมะเพื่ออบรมบ่มเพาะศีลธรรมให้กับ พุทธศาสนิกชน มีความสำคัญมาก ถือเป็นหน้าที่หลัก เพราะช่วยให้คนในสังคมเกิดความสงบร่มเย็น (พ้นทุกข์) โดยจะใช้เวลาในการทำหน้าที่เผยแผ่ธรรมะทุกวัน ด้วยการเทศน์บรรยายธรรม มุ่งเน้น เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนในสังคม ซึ่งปัญหาที่พบในการเผยแผ่ธรรมะของ พระสงฆ์ยุคปัจจุบัน คือ พระสงฆ์มีความรู้ในเรื่องหลักธรรมะดีพอแต่ขาดทักษะและลีลาในการ เผยแผ่ที่น่าสนใจ
3. ในภาพรวมของหัวข้อการบรรยาย พระสงฆ์ส่วนใหญ่ ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากเดิม ในระดับมาก โดย หัวข้อการบรรยายที่พระสงฆ์ได้รับความรู้เพิ่มจากเดิมมากที่สุด คือ หัวข้อการพูด การออกเสียงและการอ่านข่าวทางวิทยุกระจายเสียง ในขณะที่หัวข้อการบรรยายที่พระสงฆ์ได้รับ ความรู้เพิ่มจากเดิมน้อยที่สุด คือ หลักกฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบในงานสื่อสารมวลชน โดยได้รับ ความรู้เพิ่มในระดับปานกลาง เหตุผลสำคัญที่ผู้สมัครเข้ารับการอบรมหลักสูตรนักเผยแผ่รายการ ธรรมะทางวิทยุกระจายเสียง คือ ต้องการหาความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์จากสื่อวิทยุกระจายเสียง

เป็นเครื่องมือเผยแพร่ธรรมะ สำหรับปัญหาสำคัญในการเผยแพร่ธรรมะทางวิทยุกระจายเสียง ส่วนใหญ่ คือ มีค่าใช้จ่ายมากในการซื้อเวลาจากสถานี หรือจัดตั้งสถานีวิทยุชุมชน

4. พระสงฆ์ส่วนใหญ่นำความรู้ที่ได้มาเผยแพร่ธรรมะผ่านทางสื่อวิทยุกระจายเสียง และมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ธรรมะผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยการเป็น นักจัดรายการธรรมะทางวิทยุกระจายเสียง ซึ่ง ก่อนเข้ารับการอบรม พระสงฆ์ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เผยแพร่ธรรมะโดยการเผยแพร่ธรรมะในลักษณะของการใช้สื่อบุคคล โดยการเทศน์ให้กับประชาชน ที่เข้ามาทำบุญหรือทำพิธีกรรมทางศาสนาภายในวัด ในขณะที่หลังอบรมพระสงฆ์ได้ทำการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุชุมชนโดยการบรรยายธรรมะผ่านรายการทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุชุมชนเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นมากที่สุดเมื่อเทียบกับสื่ออื่น สำหรับพระสงฆ์ที่ยังไม่มีโอกาสทำหน้าที่ หรือมีประสบการณ์ในการเผยแพร่ธรรมะ หลังจากได้รับการอบรมแล้ว มีจำนวนลดลง